

Asia: OM 5/69/2015

Luonnos korruption vastaiseksi strategiaksi

Lausunnonantajan saate

Tähän voitte halutessanne kirjoittaa saateen lausunnollenne

Oikeusministeriö on pyytänyt Verohallinnon lausuntoa luonnoksesta korruption vastaiseksi strategiaksi. Verohallinto on osallistunut strategialuonnoksen laatimistyöhön.

Strategialuonnoksessa käydään läpi tilannekatsaus, esitetään kehitys- ja toimenpidetarpeet sekä ehdotetaan toimintasuunnitelmaa, täytäntöönpanoa ja tarvittavia resursseja.

Oikeusministeriö on pyytänyt arvioimaan korruption esiintymistä, korruptionvastaista työtä, strategialuonnoksen visiota, luonnoksen painopistealueita ja ehdotettuja toimenpiteitä sekä korruption vastaisen työhön osallistuvia viranomaisia ja toimijoita.

Verohallinto kannattaa strategialuonnosta ja pitää tärkeänä, että korruption vastaiseen työhön osallistuvat viranomaiset ja toimijat sitoutuvat ehdotettujen toimenpiteiden täytäntöönpanoon.

1. Korruption esiintyminen

Miten suomalainen korruptio mielestänne ilmenee ja millä alueilla / sektoreilla korruption vastaista työtä mielestäsi tulisi tehostaa?

-

Puuttuuko strategialuonnoksen korruptiokatsauksesta olennaista tietoa tai olennaisia lähteitä?

Verohallinto ehdottaa, että strategialuonnoksen kuvausta Verohallinnon osalta täsmennetään sivulla 13. Sivun ensimmäisessä kokonaisessa kappaleessa arvioidaan verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 18 §:n mukaista oma-aloitteista ilmoittamista ja korruptiosta ilmoittamista verorikosta koskevan ilmoituksen yhteydessä. Kappaleessa on arvioitu myös ne bis in idem –periaatteen liittymistä ilmoittamiseen. Selkeyden vuoksi strategiassa voitaisiin todeta, että ne

bis in idem –periaatteen huomioon ottamisella tarkoitetaan, että Verohallinto ei tee rikosilmoitusta sellaisesta pienestä verorikoksesta, josta on annettu veronkorotus. Tällöin verorikokseen liittyvä korruptioasia ei tule esitutkintaviranomaisen tietoon Verohallinnon toimesta. Tämä ei kuitenkaan välttämättä estäisi tietojen antamista silloin, jos oma-aloitteista tietojen antamista laajennetaan.

2. Korruption vastainen työ

Miten nykyiset korruption torjunnan viranomaisrakenteet mielestäsi toimivat? Miten rakenteita voisi vahvistaa ja yhteistyötä viranomaisten välillä parantaa?

Strategiassa kuvatus vaikutusvallan väärinkäyttämisen tunnistaminen ja huomioon ottaminen esimerkiksi verovalvonnassa edellyttää koulutusta ja ohjaamista sekä myös resursseja. Korruptiivisen toiminnan tunnistaminen ja erityisesti tarvittavien toimenpiteiden arviointi edellyttää erityisosaamista etenkin silloin, kun kysymys on epäeettisestä toiminnasta, jota ei ole kriminalisoitu.

Onko teillä näkemyksiä siitä, miten muut sidosryhmät (ml. kansalaisjärjestöt) ja kansalaiset voisivat osallistua korruption vastaiseen työhön?

-

3. Strategian visio

Miten suhtaudutte strategian visioon (s. 3)

Strategialuonnoksen visio on kunnianhimoinen ja sen toteuttaminen edellyttää, että viranomaiset ja muut toimijat ottavat korruption havaitsemisen ja torjunnan toiminnassaan huomioon ja toimivat tältä osin myös yhteistyössä.

4. Strategialuonnoksen painopistealueet

Strategialuonnoksen luku 4 käsittelee keskeisimpiä kehitys- ja toimenpidetarpeita (4.1–4.6). Mitkä näistä ovat mielestänne tärkeimmät ja kiireellisimmät? Perustele vastauksenne!

-

5. Ehdotetut toimenpiteet

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin? a) korruption torjuntaa tukevien rakenteiden vahvistaminen

Strategialuonnoksen toimintasuunnitelman kohdassa 2.2.1 todetaan tavoitteena, että julkisen sektorin toimijat ”tietävät, mitä korruptiolla tarkoitetaan ja ymmärtävät sen haitallisuuden” tähän voisi lisätä, että henkilöiden tulee myös osata toimia oi-kein havaitessaan valvonnan yhteydessä korruptiivista toimintaa.

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin? b) tietoisuuden lisääminen ja asenteiden muuttaminen

-

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin? c) läpinäkyvyyden lisääminen

-

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin?d) Korruptiotapausten paljastumisen helpottaminen

-

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin?e) Lahjusrikoksiin liittyvän lainsäädännön kehittäminen

-

**Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin?
f) Korruptiotutkimuksen edistäminen**

-

Puuttuuko toimenpidesuunnitelmasta mielestänne toimenpiteitä?

-

Mainitaanko toimenpidesuunnitelmassa oikeita vastuutahoja ja onko jotain vastuutahoja unohdettu?

-

6. Korruption vastaiseen työhön osallistuvat viranomaiset ja toimijat

Onko teillä kommentteja/lisättävää korruption vastaiseen työhön osallistuvia viranomaisia ja toimijoita koskevaan osioon (liite 1)?

-

**Onko teillä tai edustamallanne organisaatiolla/järjestöllä liityntäpintoja korruption ehkäisemiseen?
Millaisia?**

-

7. Muut huomiot

Onko teillä muita strategialuonnokseen tai yleensä korruption torjuntaan ja ennaltaehkäisyyn liittyviä kommentteja?

Strategialuonnoksessa on mainittu useissa muissakin yhteyksissä esillä ollut Verohallinnolta puuttuva oikeus ilmoittaa oma-aloitteisesti toiminnassaan havaitsemastaan korruptiivisesta toiminnasta. Ehdotetun strategian tavoitteiden näkökulmasta pitää huolehtia siitä, että verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain (1346/1999) 18 §:ään lisätään Verohallinnolle oikeus ilmoittaa sellaisista verovalvonnan yhteydessä tehdyistä havainnoista, jotka täyttävät rikoslaissa säädetyn lahjoman tunnusmerkistön

von Konow Taito
Verohallinto